

SVERIGES RUNINSKRIFTER

UTGIVNA AV

KUNGL. VITTERHETS HISTORIE OCH ANTIKVITETS AKADEMIEN

ANDRA BANDET

ÖSTERGÖTLANDS RUNINSKRIFTER

GRANSKADE OCH TOLKADE

AV

ERIK BRATE

STOCKHOLM

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

1911
[111410]

151. Furingstads kyrka, Lösings hd.

Pl. LXIX. Fig. 2.

Runstenen anträffades vid kyrkans reparation 1888 i gamla vapenhuset och restes på planen utanför västra kyrkogårdsmuren på en liten kulle ungefär mitt emellan kyrkan och skolhuset.

Ämnet är granit. Höjden är 1,35 m, bredden vid foten 65 cm, över korset 60 cm, vid toppen 47 cm, tjockleken 28—30 cm. Slingans bredd är 12—13 cm.

Runorna äro delvis mycket svaga och svårlästa. Jag undersökte ristningen först 1891 och förnyade undersökningen 1907.

Inskriften börjar i raden tvärsöver stenens fot med de klara runorna **tur**. Framför dessa trodde jag mig 1891 spåra ett snett kors, 1907 ett **r** eller **u** av smala streck, vilket dock icke torde böra antagas. Följande klara runor äro **rn** i runstenens högra rad ett stycke från foten; däremellan har möjligen stått **bi**[**†**], som man väntar.

Det följande ordet torde vara **rti** eller möjligen **riti** 'reste'; fårör i stenen gjorde, att sista **i** 1891 syntes mig som **r**. Efter **rti** står en punkt.

Rätt tydligt synes efter punkten vänderunan **s**, mycket otydligt skönjes **t**, fullt klara äro **un**.

Pron. 'denne' synes vara ristat **pansi**, men bistaven på **n** är mycket oklar, och en punkt finnes möjligen framför ordet.

Prep. **ufti** är klar och synes åtföljas av snett kors som skiljetecken.

Namnet efter **ufti** × är mycket otydligt. Först synes en stav lutande åt vänster såsom bistaven till **u**, och staven till denna runa kunde hava funnits i en gropighet framför. Möjligen skönjes sedan **i**, ty en ristning tyckes finnas åtminstone 5 cm uppifrån. Därpå tyckes ett smalt **s** någorlunda tydligt, men tänkbart är ock, att dess övre stav bildar **k** med det föregående **i**, då sålunda nedre staven vore lämning av **i**. Så följer en ny stav, möjligen **n**, och därpå en ristning som upptill och nedtill är krökt åt vänster som bistaven till **p**, vartill väl alltså den föregående staven hör. Den följande staven är fullt tydlig 7 cm uppifrån utan bistav, de nedre 5 cm äro borta genom urskolning, och runan har troligen varit **i**. Fullt tydliga äro därefter **uis**, möjligen föregångna av ett snett kors, vars åt vänster lutande streck tyckes tydligt; ett snett kors med bredare drag följer efter **uis**.

Raden slutar med ordet 'broder', vari **b** är tydligt; **r** i sina huvuddrag skönjbart, första vokalen tyckes vara **† o** med övre bistaven hjälpligt, den nedre mindre tydlig. Av **p** skönjes staven och bistaven är möjlig; **u** tyckes finnas alldeles intill jorden, men högra sidan av bistaven är förstörd.

Inskriften ser alltså ut att vara följande:

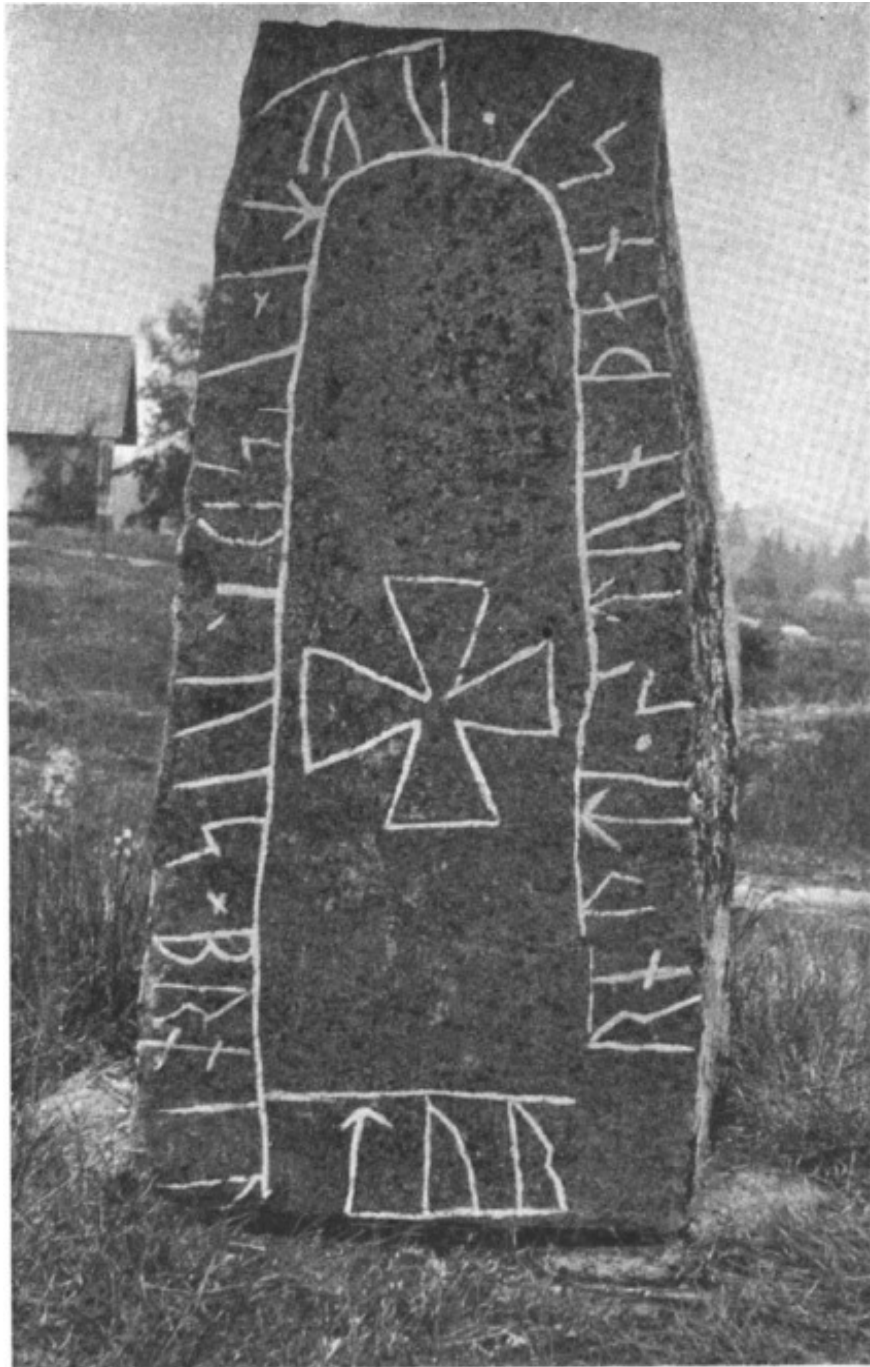
tur [bio]rn rti · stun pansi · ufti × uispi uis × bropu[r]

5 10 15 20 25 30 35

Det första namnet har antingen varit **Porbiorn** med första runan felaktigt **t** för **p** eller motsvarande fsv. *Durbernus* SD. III, 102, *Dyrbernus* Uppl. SD. III, 94, jfr fvn. *Dýrfinna*, *-hildir*, *-leif* Lind. Den förra möjligheten blir sannolikare genom att sammanställa Ög. 151 med Ög. 32 Å och Ög. 147 Furingstad, se nedan. Ristningen **stun** för 'sten' förekommer ock Ög. 170 Ösby, **ufti** för 'efter' ej sällan.

Vad som står närmast framför **broþu[r]** är uppenbarligen en gen. sing. av ett mansnamn, men omedelbart efter **ufti** åter bör följa ack. sing. av namnet på den avlidne, som betecknas som någons broder. Om 29 har varit **s**, så att det i behåll varande varit runans något långa övre stav, kan 29—32 **suis** beteckna *Swēns* 'Svens', förmodligen samme Sven som jämte Sandar rest Ög. 147 Furingstad och jämte Torbjörn och Sandar rest Ög. 32 Å, av vilken inskrift jämte denna det framgår, att Torbjörn är systerson till Sven och Sandar. Torbjörn har alltså rest denna sten över en annan morbroder, vars namn icke kan utrönas, förmodligen densamme, över vars son Fugle, Sven och Sandar rest Ög. 147.

Översättning: Torbjörn reste denna sten efter V., Svens broder.

0 |-----| 0.50 m.

2. Ög. 151. Furingstad.